

DESCRIEREA LEGISLATIEI NATIONALE ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI ALIMENTARE, CU REFERIRE DIRECTA LA SIGURANTA ALIMENTARA

1. **Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1956/1995** privind introducerea și aplicarea HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) în activitatea de supraveghere a condițiilor de igienă din sectorul alimentar;
2. **Ordinul comun nr. 179/154/9/2003** al MSF, MAAP și ANPC privind regimul de comercializare a produselor prezentate ca miraculoase, precum și a unor produse alimentare, în scopul protejării vieții, sănătății, securității și intereselor economice ale consumatorilor
3. **Hotararea Guvernului nr. 106/2002** privind etichetarea alimentelor, elaborata de Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor, Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor și Ministerul Sanatatii și Familiei - Publicata în MO nr.147/27 feb.2002
4. **Hotararea Guvernului nr. 511/07.04.2004**, Publicata în MO nr.348/21.04.2004 pentru modificarea și completarea HG nr. 106/2002 privind etichetarea alimentelor, elaborata de Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor, Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor și Ministerul Sanatatii și Familiei - Publicata în MO nr.147/27 feb.2002
5. **Ordin comun nr. 438/295/2002** pentru aprobarea Normelor privind aditivii alimentari destinati utilizării în produsele alimentare pentru consum uman, elaborat de Ministerul Sanatatii și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor - Publicat în MO nr.722/3.10.2002 Nr. 722 bis/
6. **Ordin comun nr. 62/103/2004**, publicat în MO nr.176/06.04.2004, pentru modificarea Ordinului nr. 438/295/2002 pentru aprobarea Normelor privind aditivii alimentari destinati utilizării în produsele alimentare pentru consum uman, elaborat de Ministerul Sanatatii și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor - Publicat în MO nr.722/3.10.2002 Nr. 722 bis/
7. **Ordin comun nr.83/90/2002** pentru aprobarea Normelor privind aromele utilizate în alimente și sursele materiale pentru producerea lor , elaborat de Ministerul Sanatatii și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor - Publicat în MO nr.250 din 15.04.2002
8. **Ordin comun nr. 185/153/2002** pentru aprobarea Normelor privind solventii de extractie utilizati în producerea alimentelor și a ingredientelor alimentare, elaborat de Ministerul Sanatatii și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor - Publicat în MO nr.265 din 19.04.2002
9. **Ordin comun nr.84/91/2002** pentru aprobarea Normelor privind nivelele maxime pentru anumiti contaminanti în produsele alimentare, elaborat de Ministerul Sanatatii și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor - Publicat în MO nr.255 din 10.04.2002
10. **Ordin comun nr.1201/2003/106/2004**, publicat în MO nr.142/17.02.2004, privind completarea Ordinului nr.84/91/2002 pentru aprobarea Normelor privind nivelele maxime pentru anumiti contaminanti în produsele alimentare, elaborat de Ministerul Sanatatii și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentatiei și Padurilor - Publicat în MO nr.255 din 10.04.2002
11. **Ordin comun nr.485/292/2004**, publicat în MO nr.454/20.05.2004, privind completarea Ordinului nr.84/91/2002 pentru aprobarea Normelor privind nivelele

maxime pentru anumiti contaminanti in produsele alimentare, elaborat de Ministerul Sanatatii si Familiei si Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor - Publicat in MO nr.255 din 10.04.2002

12. **Hotarare de Guvern 1197/2002** pentru aprobarea Normelor privind materialele si obiectelor care vin in contact cu alimentele, elaborata de Ministerul Industriei si Resurselor, Ministerul Sanatatii si Familiei si Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor, - Publicata in MO nr.883/07.12.2002
13. **Hotarare de Guvern nr.512/17.04.2004**, publicata in MO nr.375/29.04.2004, pentru modificarea si completarea HG nr.1197/2002 pentru aprobarea Normelor privind materialele si obiectelor care vin in contact cu alimentele, elaborata de Ministerul Industriei si Resurselor, Ministerul Sanatatii si Familiei si Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor, - Publicata in MO nr.883/07.12.2002
14. **Hotarare de Guvern nr. 1198/2002** pentru aprobarea Normelor privind igiena produselor alimentare, elaborata de Ministerul Sanatatii si Familiei si Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor - publicat in MO nr.866 din 02.XII.2002
15. **Hotararea Guvernului nr.1196/2002** pentru aprobarea Normelor privind controlul oficial al alimentelor, elaborat de Ministerul Sanatatii si Familiei si Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor - publicata in MO nr. 819/13.11.2002
16. **Ordin comun nr. 855/98/2002** pentru aprobarea Normelor privind alimentele si ingredientele tratate cu radiatii ionizante elaborat de Ministerul Sanatatii si Familiei, Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor, Comisia Nationala pentru Controlul Activitatilor Nucleare - publicat IN MO nr. 281/25.04.2002
17. **Ordin comun nr.856/112/2002** pentru aprobarea Normelor privind alimentele si furajele contaminate radioactiv dupa un accident nuclear sau alta situatie de urgenta radiologica elaborat de Ministerul Sanatatii si Familiei, Ministerul Agriculturii, Alimentatiei si Padurilor si Comisia Nationala pentru Controlul Activitatilor Nucleare - publicat in MO nr. 297/07.05.2002
18. **Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 97/2002** privind reglementarea productiei, circulatiei si comercializarii alimentelor aprobata prin Legea nr. 57/2002 - Publicata in MO nr.349/29.VI 2002 - si MO nr.73/31.01.2002
19. **Ordonanța Guvernului nr. 42/1995** privind producția de produse alimentare destinate comercializării, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 123/1995, completată cu Ordonanța Guvernului nr. 33/1999, Monitorul Oficial nr. 44/30.01.1999
20. **Ordinul Ministrului Agriculturii și Alimentației nr. 58/15.06.1999** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea licențelor de fabricație agenților economici care desfășoară activități în domeniul producției de produse alimentare.
21. **Hotărârea Guvernului nr. 784/1996** pentru aprobarea Normelor metodologice privind etichetarea produselor alimentare, Monitorul Oficial nr. 226/23.IX.1996.
22. **Hotărârea Guvernului nr. 168/1997** privind regimul produselor și serviciilor care pot pune în pericol viața, sănătatea, securitatea muncii și protecția mediului înconjurător, Monitorul Oficial nr. 85/8.V.1997.
23. **Ordinul Ministrului Sănătății nr. 975/1998** pentru aprobarea normelor igienico-sanitare pentru alimente.

24. **Ordinul Ministrului Sănătății nr. 976/1998** pentru aprobarea normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și comercializarea alimentelor
25. **Legea nr. 98/1994** privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică.
26. **Ordinul Ministrului Agriculturii și Alimentației nr. 69/1997** pentru aprobarea reprezentanților MAA împuterniciți să efectueze supravegherea, controlul și acordarea licențelor de fabricație.
27. **Ordonanța Guvernului nr. 21/1992** privind protecția consumatorilor, aprobată prin Legea 11/1994, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 65/1994, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 75/1994.
28. **Legea sanitar veterinară nr. 60/1974**; modificată prin Legea nr. 75/1991, Monitorul Oficial nr. 266/30.XII.1991.
29. **Hotărârea Guvernului nr. 794/1993** privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare, republicată în Monitorul Oficial nr. 362/27.XII.1994.
30. **Ordinul ministrului agriculturii și alimentației nr. 103/1998** pentru aprobarea normelor sanitare veterinare privind condițiile sanitare veterinare și procedura de autorizare sanitară veterinară de funcționare a unităților supuse controlului sanitar veterinar și privind aprobarea efectuării activității de export cu produse de origine animală sau cu alte produse supuse controlului sanitar veterinar, Monitorul Oficial nr. 499/23.XII.1998.
31. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 234/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare cu privire la condițiile sanitar veterinare pentru admiterea la import a produselor de origine animală și furajelor.
32. **Ordinul Ministrului Agriculturii și Alimentației nr. 70/11.VIII.1998** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile și procedura de avizare sanitară veterinară a importului, exportului, tranzitului cu animale, produse și subproduse de origine animală, furaje și alte produse și materii care pot influența sănătatea animalelor și sănătatea publică.
33. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 357/2000** privind Normele sanitare veterinare pentru controlul unor substanțe și reziduuri.
34. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 357/2000** privind limitele maxime admise la unele substanțe și reziduuri.
35. **OUG nr. 33/1999** – privind completarea OUG 42/1995 privind producția de produse alimentare destinate comercializării;
36. **O. M. nr. 53/1997** al M.A.A privind autorizarea laboratoarelor sanitar-veterinare;
37. **O. M. nr. 125/1998** al M.A.A. pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea serviciilor sanitar-veterinare de stat.
38. **Ordinul nr. 125/1996 al M.A.P.P.M** pentru aprobarea procedurii de reglementare a activităților economice și sociale cu impact asupra mediului înconjurător;
39. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 9/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile de tratare a laptelui și produselor lactate destinate consumului uman provenite din țările sau regiuni unde există riscul de apariție a febrei aftoase.

40. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 10/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind stabilirea unor metode de analiză și testare a laptelui materie primă și a celui tratat termic.
41. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 11/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind calitatea apei potabile destinată utilizării în unitățile de industrie alimentară și în fermele de creștere a animalelor.
42. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 12/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile pentru producerea și comercializarea laptelui crud, tratat termic și a produselor lactate.
43. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 53/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind condițiile pentru producerea și comercializarea cărnii de pasăre
44. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 171/2000** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului și abatorizării.
45. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 172/2000** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul tăierii sau uciderii.
46. **Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 278/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind autocontrolul sanitar pentru produsele din pescuit.
- 47. Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 190/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind inspecția vizuală pentru detectarea paraziților în produsele de pescuit
- 47.48. Ordinul Ministrului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 277/2001** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare cu privire la criteriile microbiologice aplicabile la producția de crustacee și moluște fierte.
- 48.49. Ordinul Ministrului Sănătății nr. 536/1997** pentru aprobarea Normelor de igienă și a Recomandărilor privind mediul de viață al populației.
- 50. Programul PHARE-RO 9704-02** „Sprijin pentru întreprinderile din industria alimentară, în vederea armonizării cu standardele și cerințele Uniunii Europene”.

LEGISLAȚIE NAȚIONALĂ PARȚIAL SAU INTEGRAL ARMONIZATĂ

În domeniul sanitar-veterinar

Legislație armonizată

- O.M. nr. 133/2000 al M.A.A. pentru aprobarea normei sanitare veterinare cu privire la certificarea animalelor și produsele de origine animală destinate exportului (armonizare directivă 96/92/EEC);
- O.M. nr. 53/2000 al M.A.A. pentru aprobarea normei sanitar veterinare privind anunțarea, înscrierea, identificarea și înregistrarea animalelor (armonizare directivă 92/102 și 91/496/EEC).

Legislație în stadiu avansat de elaborare:

- Norma sanitar veterinară privind producerea și comercializarea laptelui și produselor lactate (armonizare directivă 92/46; 94/71; 89/362/EEC).
- Norma sanitar veterinară privind producerea și comercializarea peștelui și produselor pescărești (armonizare directivă 91/493; 96/340/EEC).

Legislație în curs de finalizare:

- Modificarea și completarea Legii nr. 67/1997 a viei și vinului (proiect de lege la Senat)
 - Norma sanitar veterinară privind producerea și comercializarea cărnii proaspete (armonizare directivă 64/4330/EEC).
 - Norma sanitar veterinară privind condițiile de sănătate pentru producerea și comercializarea cărnii și produselor din carne (armonizare directivă 77/99/EEC).
 - Norma sanitar veterinară privind condițiile de sănătate pentru producerea și comercializarea cărnii proaspete de pasăre (armonizare directivă 77/118/EEC).
 - Norma sanitar veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului și abatorizării (armonizare directivă 93/119/EEC).
 - Norma sanitar veterinară privind protecția animalelor în timpul tăierii sau uciderii.
- Aceste norme sunt elaborate pe baza recomandărilor experților comunitari, conform legislației comunitare în vigoare.

În domeniul produselor procesate

• *Legislație integral sau parțial armonizată:*

- sectorul legume fructe - există standarde armonizate integral (struguri de masă, prune, sparanghel și andive) și parțial pentru o serie de fructe și legume dar nu au caracter obligatoriu;
- sectorul laptelui și produselor lactate - prevederile standardelor de calitate românești sunt diferite de cele comunitare și nu au caracter obligatoriu;
- sectorul cărnii de porc - standardele românești sunt puțin armonizate (doar parțial metodele analitice);
- produsele transformate - sistemul tarifar aplicat în România este similar cu cel al UE și se aplică în relația cu UE și Turcia;
- sectorul viti-vinicol - Legea nr. 67/1991, este armonizată în mare parte cu prevederile comunitare;
- Politica privind calitatea – cadrul legal asigurat prin Legea 84/1999 privind mărcile și indicațiile geografice și HG nr. 833/1998 referitoare la normele de aplicare a legii 84/1999 este armonizat deja cu legislația comunitară;
- carnea de pasăre - standardele privind clasificarea și etichetarea acestora sunt parțial armonizate, dar nu au caracter obligatoriu;

În domeniul protecției mediului

Legislație parțial armonizată

- **Legea protecției mediului nr. 137/1995** republicată în anul 2000.
- **Ordinul nr. 125/1996** al ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului pentru aprobarea Procedurii de reglementare a activităților economice și sociale cu impact asupra mediului înconjurător.
- **Ordinul nr. 278/1996** privind aprobarea Regulamentului de atestare pentru elaborarea studiilor de impact asupra mediului.

DESCRIEREA LEGISLATIEI INTERNATIONALE ÎN DOMENIU

Imediat după înființarea Uniunii Europene din anul 1960, a fost organizată o comisie specializată veterinară.

Prima directivă, aprobată în 1964, a fost Directiva 64/433, care se referea la carnea proaspătă.

Aceasta a declansat apoi adoptarea în anii 80 a unui număr de câteva sute de documente legislative (regulamente, directive, decizii). Deși acest “ocean” de documente legislative a contribuit esențial la îmbunătățirea nivelului siguranței alimentare, datorită experienței insuficiente a organismelor UE, a intereselor multidirectionale ale statelor membre UE, a coordonării insuficiente între Directoratele Generale ale Comisiei Europene, legislația adoptată a avut câteva deficiențe semnificative:

- actele legislative sunt foarte multe și greu de utilizat
- există câte două acte legislative cu același subiect, uneori chiar contradictorii
- nu sunt stipulate clar responsabilitățile și drepturile între comisii, statele membre, organismele oficiale de control, producători, comercianți, consumatori
- se creează bariere în sensul liberei circulații a unor produse (alimente)
- predomină legislația verticală, ceea ce afectează serios acoperirea eficientă a întregului lanț alimentar
- utilizarea inadecvată a evidențelor științifice.

Aceste aspecte au provocat discuții serioase și după crizele « vacii nebune », a dioxinei, epidemiilor printre animale, listeriozelor, salmonelozelor, a devenit absolut limpede că modificările în legislație și administrație nu mai pot fi amânate.

- În 1997 a fost emisă “Carta verde”. Deficiențele enumerate mai sus au fost analizate în detaliu și concluziile au fost categoric în favoarea unor schimbări. Acesta a fost începutul reformei legislative.
- În 1999 Directoratul General Veterinar a fost transformat în Directoratul General pentru Protecția Consumatorilor, cunoscut sub numele de DG “SANCO”
- În 2000 a fost publicată “Carta albă”
- În 2002 a fost înființată Agenția Europeană pentru Siguranța Alimentară - European Food Safety Agency (EFSA)

Noua legislatie orizontala de baza, care la ora actuala este considerata ca fiind completa, este urmatoarea:

- Regulation 178/2002 "Hygiene of foodstuffs" (Igiена produselor alimentare)
- Regulation 852/2004 Corrigendum to Regulation 178/2002
- Regulation 853/2004 "Specific hygiene rules for food of animal origin" (Reguli specifice de igiena pentru alimentele de origine animala)
- Regulation 854/2004 "Specific rules for the organization of official controls on products of animal origin for human consumption" (Reguli specifice pentru organizarea controlului oficial al produselor de origine animala pentru consumul uman)
- Regulation 882/2004 "On official controls to ensure compliance with food and feed laws" (Regulamentul referitor la controalele oficiale in scopul asigurarii conformitatii cu legile care guverneza produsele alimentare si furajele)
- Directiva 2004/41 care abroga anumite directive privind igiena alimentara si sanatatea, pentru productia si plasarea pe piata a anumitor produse de origine animala destinate consumului uman si care amendeaza Directivele 89/662 si 92/118

Cele mai importante directive abrogate:

- 64/433 privind conditiile de sanatate pentru productia si marketingul carnilor proaspete
- 71/118 privind problemele de sanatate care afecteaza productia si punerea pe piata a carnilor proaspete de pasare
- 72/461 privind problemele de sanatate ce afecteaza comertul intracomunitar cu carne proaspata
- 77/96 privind examinarea pentru trichina (*Trichinella spiralis*) a carnilor proaspete provenite de la porci domestici importate din tarile lumii a treia
- 77/99 privind problemele de sanatate ce afecteaza productia si marketingul produselor de carne si alte produse de origine animala
- 80/215 privind problemele de sanatate ale animalelor care afecteaza comertul intracomunitar cu produse de carne
- 89/362 privind conditiile generale de igiena in companiile producatoare de lapte
- 89/437 privind igiena si problemele de sanatate care afecteaza productia si punerea pe piata a produselor din oua
- 91/492 care stabileste conditiile de igiena pentru productia si punerea pe piata a molustelor vii
- 91/493 care stabileste conditiile de igiena pentru productia si punerea pe piata a produselor din peste
- 91/494 privind conditiile de sanatate ale animalelor care afecteaza comertul intracomunitar si importurile din tari ale lumii a treia cu produse de pasare proaspete
- 91/495 privind sanatatea publica si problemele de sanatate ale animalelor care afecteaza productia si punerea pe piata a carnilor de iepure si a carnilor de ferma
- 92/45 privind sanatatea publica si problemele de sanatate ale animalelor referitoare la vinat si la punerea pe piata a carnilor de vinat

- 92/46 care stabileste regulile de igiena pentru productia si punerea pe piata a laptelui crud, a laptelui tratat termic si a produselor pe baza de lapte
- 92/48 care stabileste regulile minime de igiena aplicabile la producerea de produse din peste, in concornanta cu articolul 3(1)(a)(i) din Directiva 91/493/EEC
- 94/65 care stabileste cerintele pentru productia si punerea pe piata a carnii maruntite si a preparatelor din carne

Directiva 96/23/EEC referitoare la performanta metodelor analitice si a interpretarii rezultatelor, reuneste cele mai importante acte legislative ale Comunitatii Europene.

Legea Alimentului 178/2002 va fi aplicata cel tirziu pina la data de 01.01.2006.

Deficiențele prezentate ca fiind existente pentru legislatia UE si care vor fi remediate prin aplicarea acestei legi:

1. Precizarea clara a rolului (responsabilitati si drepturi) pentru toti participantii pe parcursul lantului “de la ferma la furculita” si in special responsabilitatea producatorilor pentru siguranta alimentara.
2. Reducerea drastica a numarului de regulamente, in particular a celor verticale care dau numeroase avantaje si permit o libertate mai mare cu aspecte pozitive, in particular pentru producatori si comercianti si a asociatiilor acestora.
3. Reducerea drastica a sectiunii referitoare la regimurile de autorizare in ceea ce priveste inregistrările. De fapt, numai abatoarele sunt supuse autorizării. Cerintele detaliate referitoare la facilitati sunt reduce dramatic si la nivelul de “in principiu” si la cerinta pentru dezvoltarea unui ghid pentru bunele practici de productie (GMP). Se pune problema implementării la scara larga a principiilor HACCP.
4. Controlul oficial de la ferma la furculita. Metodologie unificata.
5. Instruirea personalului
6. Folosirea cunostintelor stiintifice
7. Cerinte pentru laboratoare

La nivelul UE **Directiva 93/43/EEC**, care se refera la igiena alimentelor, stipulează obligativitatea adoptării sistemului de garantare a calității igienico-sanitare a alimentelor, pe baza principiilor HACCP.

Recunoscand importanta HACCP pentru controlul alimentelor, Sesiunea a 22-a a Comisiei Codex Alimentarius a adoptat la 22 iulie 1993 “Liniile Directoare pentru Aplicarea Sistemului HACCP”. A fost revizuit Codul International de Bune Practici – Principii Generale de Igiena Alimentara, iar Sistemul HACCP si Liniile Directoare pentru aplicarea lui au fost introduse in anexa sa.

Recomandările Codex Alimentarius – Alinorm 97/13:

„Înainte de aplicarea HACCP în orice ramură a industriei alimentare, sectorul respectiv trebuie să funcționeze în conformitate cu următoarele:

- Codul International de Bune Practici – Principii Generale de Igiena Alimentara
- GMP – Bunele Practici de Producție
- Legislație adecvată pentru siguranța alimentară

Standardele Codex, liniile directoare si alte recomandari constituie baza pentru siguranta produselor alimentare si protectia consumatorilor, de aceea aceste documente au devenit de o mare importanta pentru comertul international cu alimente. Ca rezultat, “Liniile Directoare pentru Aplicarea Sistemului HACCP” au devenit documente de referinta pentru cerintele internationale privind securitatea alimentara.